

MERSİN ÜNİVERSİTESİ CİNSEL TACİZ VE CİNSEL SALDIRIYA KARŞI DESTEK BİRİMİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ KISIM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; Mersin Üniversitesi bünyesinde görev alan akademik ve idari personelin ve Mersin Üniversitesi öğrencilerinin karşılaşabilecekleri her türlü cinsel şiddet, cinsel saldırı ve tacize karşı bilgilendirme yapmak, hukuki ve psikolojik danışmanlık hizmeti vermek ve söz konusu sorunlara karşı çözüm üretmektir.

(2) Bu Yönerge, Mersin Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (MERKAM) bünyesinde kurulmuş olan Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Biriminin yapısını, görevlerini ve uygulama usul ve esaslarını düzenlemektedir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge aşağıdaki konuları kapsar:

- a) Bu Yönerge, yer ve zaman sınırlaması olmaksızın, Mersin Üniversitesi akademik ve idari personelinin, Mersin Üniversitesi öğrencilerinin, eğitim ve öğretim ile ilişkileri nedeniyle bir arada bulundukları bütün durumlarda tüm üniversite bileşenlerine uygulanır. Ayrıca Yönerge, Mersin Üniversitesine bağlı tüm yerleşke ve birimleri içinde sözleşmeye dayalı olarak çalışan tüm özel kişi ve işletmelerini, üniversite kampüslerinde ve üniversite hizmetine tahsis edilen yerlerde ve üniversite kampüsleri arasında taşımacılık yapan araçlarda, birbirine karşı veya üçüncü kişilere karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel tacizi ve cinsel saldırıyı tarafların tümünün veya en az birinin üniversite yaşantısı devam ettiği müddetçe uygulanmasını kapsar. Rektörlük, Yönergeye uygun davranılması konusunda gerekli tedbirlerin alınmasından sorumludur.
- b) Yönerge, Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Biriminin yapısı, görevleri ve çalışma biçimini kapsar.
- c) Yönerge, Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimine yapılan başvuru ve değerlendirme süreçlerine ilişkin konuları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunun 14. Maddesi ve Mersin Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi yönetmeliğine dayanır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen,

- a) Acil durum: Derhal işlem yapılmadığı ya da önlem alınmadığı takdirde cinsel taciz veya cinsel saldırının önlenememesi, başvurusunun can güvenliğinin veya hak ve hürriyetlerinin korunmasının tehlikeye

- girmesi, başvurucunun zarar görmesi, cinsel taciz veya cinsel saldırı eyleminin delillerinin kaybolması ihtimalinin ortaya çıkması durumunu,
- b) Başvurucu: Cinsel tacize veya cinsel saldırıya maruz kaldığı iddiasıyla Mersin Üniversitesi MERKAM Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimine başvuran kişiyi,
 - c) Birim: Mersin Üniversitesi MERKAM Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi'ni,
 - d) Cinsel Taciz: Kişiyle vücut teması bulunmadan yapılan ve rızaya dayalı olmayan, cinsel içerikli söz, tavır veya diğer davranış biçimlerini, (Olayın gerçekleştiği ortama ve bağlama göre, ısrarla tekrarlanan eylemler ya da bir tek eylem cinsel taciz olarak değerlendirilebilir, süreklilik önkoşul değildir.)
 - e) Cinsel Saldırı: Rızaya dayalı olmayan cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığının ihlal edilmesini, (Cinsel saldırı iki biçimde ortaya çıkabilir. İlk olarak cinsel birleşme olmadan kişinin vücut dokunulmazlığının ihlali şeklinde gerçekleşir. Bu tür cinsel saldırı örnekleri arasında; durumun özelliklerine göre sarılmak, ellemek, okşamak, dokunmak sayılabilir. İkinci olarak kişinin vücut dokunulmazlığının vücuda cinsel organ veya sair bir cisim sokulmasıyla ihlal edilmesi söz konusudur.)
 - f) Misilleme: Cinsel veya duygusal amaçlı girişim ve teklifleri reddetmesi ya da tacize uğradığını düşünerek şikâyet etme yoluna gitmek istemesi/gitmesi nedeniyle, örtülü olarak veya açıkça kişinin iş veya eğitim yaşamının intikam amacıyla zorlaştırılmasını,
 - g) Israrlı takip: Fiili, sözlü, yazılı olarak ya da herhangi bir iletişim aracı kullanılarak kişinin güvenliğinden endişe etmesine neden olacak şekilde kişide fiziki veya psikolojik açıdan korku ve çaresizlik duygusu yaratan ve kişiyi baskı altında tutan her türlü cinsel tutum ve davranışı,
 - h) Ödüllendirme vaadi: Kişinin cinsel ya da duygusal amaçlı davranış veya teklifi kabulü durumunda ödül, terfi, not veya benzeri hak etmediği yararlar elde etmesini içeren her türlü ayrıcalık vaadini,
 - i) Tanık: Cinsel tacize veya cinsel saldırıya tanık olduğu iddiasıyla Mersin Üniversitesi MERKAM Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimine başvuran kişiyi,
 - j) Üniversite: Mersin Üniversitesi'ni
 - k) Üniversite birimleri: Mersin Üniversitesine bağlı enstitüleri, fakülteleri, yüksekokulları, konservatuvarı, araştırma ve uygulama merkezlerini, idari birimleri, sosyal, kültürel ve spor merkezlerini,
 - l) Üniversite bileşenleri: Mersin Üniversitesinin öğretim elemanları ve idari çalışanları ile öğrencilerini,
 - m) Rektör: Mersin Üniversitesi Rektörünü

ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi Organları ve İşleyiş İlkeleri

Birimin amacı

MADDE 5- (1) Bu Birim;

- a) Cinsel taciz, cinsel saldırı ve cinsel şiddeti önlemeye ve ortadan kaldırmaya çalışmayı,
- b) Cinsel taciz, cinsel saldırı ve cinsel şiddetin yaşanmadığı, karşılıklı saygıya dayanan özgür bir akademik araştırma, eğitim ve çalışma ortamının yaratılmasına katkıda bulunmayı,
- c) Cinsiyetçi kültürü ortadan kaldırmaya yönelik çalışmayı,
- d) Cinsel taciz, cinsel şiddet ve cinsel saldırı konularında Üniversite birimlerini ve Üniversite mensuplarını bilgilendirmeyi,
- e) Cinsel taciz, cinsel şiddet ve cinsel saldırı şikâyetleri için etkili bir başvuru mekanizması oluşturmayı,
- f) Cinsel taciz, cinsel şiddet ve cinsel saldırı şikâyeti söz konusu olduğunda, başvurucuya destek vermeyi,
- g) Başvurucuların korunmasını, yaşadıkları ya da yaşamakta oldukları veya tanık oldukları durum ve olayları güven içerisinde bildirebilmelerini, istenmeyen cinsel davranışları durdurmak yönünde cesaretlendirilmelerini sağlamayı amaçlar.

Birimin faaliyetleri

MADDE 6- (1) Birim, amacını gerçekleştirmek için aşağıdaki faaliyetlerde bulunur;

- a) Öğrenciler, öğretim elemanları ve idari personele yönelik olarak, cinsel taciz ve saldırı, ısrarlı takip, misilleme ve ödüllendirme vaadi dahil olmak üzere rızaya dayalı olmayan cinsel içerikli davranışların engellenmesi bağlamında kişilerin haklarını öğrenmesi ve bu konuda bir bilinç oluşturulması amacıyla, Üniversitenin ilgili birimlerinden destek alınarak eğitim programları düzenleme ve Üniversitenin öğretim elemanlarını, idari personelinin ve yöneticilerini katılmaya teşvik etme,
- b) Birim çalışmalarının geliştirilmesi amacıyla, Üniversitenin diğer birimleriyle iş birliği içerisinde cinsel taciz ve cinsel saldırı konularına ilişkin araştırma, proje ve yayın yapma,
- c) Yurt içindeki ve yurt dışındaki kamu ve özel kurum ve kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ve bağımsız araştırmacılar ile cinsel taciz ve cinsel saldırı konularında çalışmak üzere iş birliği yaparak, platformlar oluşturma veya var olan platformlara ve çalışmalara katılma,
- d) Cinsel taciz ve cinsel saldırı başvurularına yönelik Üniversite içinde ve dışında alınabilecek destek ve çözüm yolu konusunda bilgilendirme ve gerekli yönlendirmeleri yapma,
- e) Başvurucuların talep ve ihtiyaçları doğrultusunda, sağlanabilecek desteği tespit etme ve bu konuda ilgili Üniversite birimleriyle iş birliği yapma,
- f) Başvuruların alındığı, cinsel taciz ve cinsel saldırı konularında ve Birim hakkında gerekli bilgilerin ve belgelerin paylaşıldığı, Birime ait erişilebilir ve güncel bir internet sitesinin oluşturulmasını sağlama.

- g) Üniversite içi işlemlerde cinsel taciz ve cinsel saldırı konularında rapor hazırlama ve sunma, görüş bildirme, uzman desteği sağlama.

Birimin Organları

MADDE 7- (1) MERKAM'a bağlı Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Biriminin Organları şunlardır;

- a) Birim Koordinatörü
- b) Birim Kurulu
- c) Birim Temsilcileri

Birim Koordinatörü

MADDE 8 - (1) Birim Koordinatörü görevlendirme usulü

- a) Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi Koordinatörü, MERKAM Kurul üyeleri tarafından, Kurul üyeleri arasından seçilir ve MERKAM Yönetim Kurulu önerisiyle Mersin Üniversitesi Rektörü tarafından üç (3) yıllığına görevlendirilir.
- b) Birim Koordinatörü aynı usulle tekrar görevlendirilebilir.
- c) Birim Koordinatörü görevli/izinli olduğunda MERKAM Yönetim Kurulu üyelerinden birine vekâlet bırakır. Göreve vekâlet altı aydan fazla sürerse, aynı usulle yeni bir Birim Koordinatörü görevlendirilir.

(2) Birim koordinatörünün görevleri şunlardır;

- a) Başvuru yapanlara sadece hukuki ve psikolojik destek sağlanabilinmesi adına üniversitenin ilgili birimleri ile iş birliği halinde çalışmalar yürütme,
- b) Hakkında değerlendirme yapılan, karar alınan ve görüş verilen konular ve sorunlarda gizlilik içinde çalışma gerçekleştirme ve ilgili tüm bilgi ve belgelerin saklı tutulmasını gözetme,
- c) Kendisine ulaşan başvurularla ilgili başvurusuyu ve kurulu bilgilendirme, gerekli hallerde kurulu toplantıya çağırma,
- ç) Başvuruların yıllık raporunu hazırlayarak kurula sunma,
- d) Birimin faaliyet alanlarına giren konularda gerçekleştirilen toplantı, konferans, panel ve benzeri etkinliklerde birimi temsil etme.

Birim Kurulu

MADDE 9 - (1) Birim Kurulunun görevlendirme usulleri şunlardır;

- a) Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi Kurulu, MERKAM Yönetim Kurulu tarafından önerilen ve Mersin Üniversitesi Rektörü tarafından görevlendirilen sekiz (8) üye ve MERKAM Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi Koordinatöründen oluşur.
- b) Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birim Kurulu üyeleri; MERKAM yönetim kurulunun görüşü alınarak, toplumsal cinsiyete duyarlı ve üniversitenin farklı bölümlerinden seçilen dokuz (9) üyeden oluşur. Kurul üyelerinin fakültelerde hukuk alanında çalışan öğretim elemanı bir (1) üye, Genel Sekreterlik veya Personel Daire Başkanlığından bir (1) üye, öğrenci temsilcisi bir (1) üye ve (1) CTS Birim Koordinatörü, 2 MERKAM

üyeleri ile tercihen Mersin Üniversitesi'nin Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi (Adli Tıp Uzmanı ve Psikiyatri Ana Bilim Dalı), İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi (Psikoloji ve Sosyoloji Bölümü), Eğitim Fakültesi (Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümü) ile Sosyal Hizmetler Bölümü gibi bölümler arasından seçilen üç (3) üyeden oluşması önerilir. Birim Kurulundaki kadın üyelerinin sayısının oy çokluğunu sağlayacak nitelikte olması zorunludur.

- c) MERKAM'dan dahil olacak üyelerin farklı birimlerden seçilmesi elzemdir.
- d) Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi Kurulunu oluşturan dokuz (9) üyeden, görev süresi dolan üyelerin üyelikleri talep etmeleri ve Rektörlükçe uygun görülmesi durumunda yeni dönemde de devam eder.
- e) Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi Kurul üyelerinin görev süresi üç (3) yıldır.
- f) Kurulda sürekliliğin ve bilgi/deneyim aktarımının sağlanması için görev süresi biten üyelerden en az biri, bir dönem daha yeniden görevlendirilir.
- g) Bir takvim yılı içinde, izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç (3) toplantıya katılmayan üyenin üyeliği kendiliğinden düşer ve yerine aynı nitelikte yenisi seçilir.
- h) Görev süresi dolmadan önce üyelikten ayrılanların veya üyeliği düşürülenlerin yerine aynı usulle görevlendirme yapılır. Yeni üyeler yerine seçildikleri üyenin normal görev süresinin sonuna kadar görev yapar.
- i) Kurul, Birim Koordinatörünün daveti üzerine ayda en az bir (1) kez ve acil durumlarda gecikmeksizin, üyelerin salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Ancak eşitlik olması durumunda Koordinatörün oyu yönünde karar alınacaktır.

(2) Birim Kurulunun görevleri şunlardır;

- a) Birim Kurulu birime başvuruda bulunulan cinsel taciz, cinsel şiddet, cinsel saldırı veya ısrarlı takip, misilleme, ödüllendirme vaadi iddialarını değerlendirir. Ancak Birime başvuru bu iddialar hakkında inceleme ve soruşturma yapamaz. Bu konularla ilgili inceleme ve soruşturma yapan mercilere, hakkında inceleme ve soruşturma yürütülen konularla ilgili inceleme ve soruşturmanın yürütülmesine yardımcı olacak hususlar hakkında bilgi verir.
- b) Birim Kurulu, Üniversitede cinsel tacize, cinsel şiddete ve cinsel saldırıya karşı farkındalık ve duyarlılık kazanılması için eğitim, tanıtım ve benzeri çalışmalar düzenler ve yayınlar yapar.
- c) Birim Kurulu, cinsel taciz, cinsel şiddet ve cinsel saldırı iddialarıyla ilgili bir suçun işlenip işlenmediğini saptamakla görevli değildir.
- d) Mersin Üniversitesi Rektörlüğü, cinsel taciz, cinsel şiddet ve cinsel saldırıyla ilgili disiplin soruşturmalarında, Birimle görüş alışverişinde bulunur ve soruşturmacıların kimler olacağı hakkında birimden görüş alır.
- e) Kurul, başvuru ile ilgili acil olarak idari tedbirleri almak için üniversitenin yetkili mercileri ile işbirliği yapar.

Birim Temsilcileri

MADDE 10- (1) Birim Temsilcileri, Mersin Üniversitesi MERKAM akademik kurulunun doğal üyelerini ifade eder.

(2) Birim temsilcileri (Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Meslek Yüksekokulu) kadrolarının bulunduğu üniversite birimlerinde Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimi hakkında öğretim elemanlarını, idari personeli ve öğrencileri bilgilendirir, yol gösterici olur ve başvuru sahiplerinin başvurularını almak için görev yapar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Birim İşleyiş Usulleri

Bildirim ve Şikayetlerin Alınması

MADDE 11- (1) Birime başvuru süreci işleyişi;

- a) Cinsel taciz, cinsel şiddet ve cinsel saldırı, ısrarlı takip, misilleme ve ödüllendirme vaadi gibi istenmeyen cinsel davranışlara maruz kaldığını veya tanık olduğunu düşünen bireyler, bu usul ve esaslardaki düzenlemelerin ihlal edildiğinden emin olmasalar dahi bildirim veya şikâyetle bulunabilirler. Bu bildirim, birim temsilcilerine veya idari amirlere yapılabileceği gibi doğrudan birime de yapılabilir.
- b) Bildirim veya şikâyet Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimine şahsen yapılabileceği gibi Birimin internet sayfasından çevrimiçi olarak da yapılabilir.
- c) Bireyler, bildirim veya şikâyetle bulunurken herhangi bir sıra gözetmeksizin yukarıda sayılan mercilere başvurabilirler. İlgili merciler kendilerine gelen başvuruları birime iletirler.

Destek Süreci

MADDE 12 - (1) Birimin, destek sürecinde uyacağı ilkeler şunlardır;

- a) Destek sürecinde ilgili taraflarla yapılan görüşme ve yazışmalar gizli tutulur. Bu işlemler ivedilik ve özen ilkeleri gözetilerek, en etkin biçimde sürdürülüp sonuçlandırılır. Birim kurulu birimde yapılan işlemlerle ilgili kayıt tutulmasından sorumludur.
 - b) Yasal zorunluluklar dışında başvuru sahibinin talebi olmadan birim tarafından hiçbir işlem başlatılamaz. Başlatılmış olan işlemler durdurulamaz, işlemlere ara verilemez.
- (2) Birimin destek sürecinde görevleri şunlardır;
- a) Birim destek sürecinde, şikâyetle veya bildirimde bulunan kişiye, başvurabileceği hukuki ve fiili çözüm seçenekleri, bu seçeneklerde izlenen süreçler, bu seçeneklerin her birinin yaratabileceği riskler ve alınması gereken önlemler anlatılır.
 - b) Birim, destek sürecinde isteğe bağlı olarak psikolojik destek sağlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Birim Değerlendirme Süresi

İlkeler

MADDE 13- (1) Değerlendirme sürecinde aşağıdaki ilkeler gözetilir:

- a) Kurul başvuruları değerlendirirken, tüm süreçte olayı, başvuru sahibini ve şikayet edilen kişileri gizli tutmakla yükümlüdür. Olaydan haberdar olan yöneticiler de aynı ilkeye uyarlar. Bu ilkenin ihlali durumunda konu gereğinin yapılması için Rektörlüğe bildirilir.
- b) Tüm başvurular aktif ve hızlı bir biçimde değerlendirilir. Hiçbir başvuru sonuçsuz bırakılamaz.
- a) Şikayette bulunmuş kişilere karşı oluşabilecek misilleme hareketlerine karşı idari tedbirler alınması amacıyla yetkili mercilere gerekli bildirim yapılır.

Birim değerlendirmesi

MADDE 14- (1) Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırıya Karşı Destek Birimine gönderilen cinsel saldırı ve tacizle ilgili sorun ve şikayetler Birim tarafından incelemeye alınır ve değerlendirilir.

(2) Birim, kendisine sunulan bilgi ve belgeleri ayrıntılarıyla inceler, gerek duyduğu takdirde basvurucu ve konu ile ilgili diğer kişileri dinler.

(3) Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırığı Önleme Birimi yapmış olduğu değerlendirme sonucunda aldığı kararları bir rapor halinde Rektöre sunar.

(4) Bu yönerge çerçevesinde yapılan başvurular ve sonrası işletilen süreçte iddia sahibinin kasıtlı olarak yalan söylediğinin ve yanlış beyanlarda bulunduğu hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde kesin olarak anlaşıldığı durumlarda hakkında disiplin soruşturması başlatılması için ilgili üniversite birimine bilgi verilir.

BEŞİNCİ KISIM

Sürece Hâkim Olan İlkeler, Yürürlük, Yürütme

Gizlilik İlkesi

MADDE 15- (1) Birim, Cinsel taciz, şiddet ve saldırı içerikli tüm iddiaları ilgili tüm süreçlerde, Üniversite birimlerinin tümü, tarafları ve tanıkları korumak amacıyla bu Yönergenin uygulanmasına ilişkin her aşamada; cinsel şiddet fiili iddialarının değerlendirme ve incelenmesinde buna ilişkin tüm aşamalarda, gizlilik ilkesine uygun davranarak yürütür. Bu usul ve esasların uygulanmasından sorumlu tüm kişiler ve Üniversite birimleri, bu usul ve esasların uygulanmasına ilişkin her aşamada tarafların ve tanıkların kimliklerinin diğer kişilere karşı gizliliğinin sağlanması ve güvenliğinin tehlikeye düşürülmesinin engellenmesini güvence altına alır.

(2) Başvurularla ilgili tüm belgeler, bir sonraki Kurul üyeleri dışındaki merci ve kişilere kapalıdır. Disiplin soruşturması başlatıldığı durumlarda dahi gizlilik ilkesi gereği sadece gerekli bilgiler ilgili mercilerle paylaşılır.

Gönüllülük İlkesi

MADDE 16- (1) Başvuruda ve sürecin ilerlemesinde gönüllülük esastır. Başvurucu tüm destek mekanizmaları konusunda bilgilendirilir. Bununla birlikte, bu mekanizmalardan herhangi birine başvurmak isteyip istemediğine başvuru karar verir. Başvurucunun talebi olmadan hiçbir işlem başlatılamaz.

(2) Birime ulaşan bir başvuru olmaksızın veya yapılan başvurudan bağımsız olarak Üniversitenin ilgili idari amirleri tarafından re'sen başlatılan işlemlerde, cinsel taciz veya cinsel saldırıya maruz kalan kişinin kimliği belli ise Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırısı Önleme Birimine bildirilir.

Yürürlükten kaldırılan Esaslar

MADDE 17 (1)

Mersin Üniversitesi Senatosu 15/11/2016 tarihli ve 2016/134 sayılı kararı ile yürürlüğe giren Mersin Üniversitesi Cinsel Şiddeti Önleme Yönergesi kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 - (1) Bu usul ve esaslar, Mersin Üniversitesi Senatosunca kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 - (1) Bu usul ve esaslar, Mersin Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.